

Univerzitet u Nišu

Odsek za geografiju

SEMINARSKI RAD

Tema: Funkcionalne transformacije opštine Aleksandrovac

Niš, 2006.

U V O D

Geografski položaj (položaj, nadmorska visina, geografska dužina i širina)

Prirodne turističke vrednosti (gde spadaju saobraćajno-geografski položaj, klimatske karakteristike, hidrološke karakteristike)

Antropogene turističke vrednosti (kulturne manifestacije, kulturno-istorijski spomenici, spomen cesme, vinogradarstvo i vinarstvo)

Materijalna baza turizma (ugostiteljski i smestajni objekti, smestajni kapaciteti, kategorija kojoj pripadaju...)

Funkcionalna transformacija prostora (udeo broja zaposlenih u odredjenom sektoru delatnosti)

### 1. Geografski položaj

Opština Aleksandrovac se prostire u centralnom delu Srbije. Zapadna teritorija opštine predstavlja krajnje delove Dinarskog planinskog sistema (Goč, Željin i Kopaonik), pravca pružanja sever - jug. Opština se nalazi 43° 27' 39" i 21° 03' 04" geografske širine. Raščlanjenost terena je izrazita i kreće se od 190 do 1785 m nadmorske visine.

Donja Župa predstavlja geografsku celinu sa nizom fizičko-geografskih i kulturno-istorijskih osobenosti. Pod pojmom župa se najčešće podrazumeva blago zatalasana kotlina sa nadmorskom visinom od 250 do 700 m.

Planinska Župa se izdiže iznad zatalasane jezerske površi Donje Župe i nižih dolinskih strana rečnih tokova zahvatajući najveći deo teritorije (više od 70%).

Nakon povlačenja Panonskog mora, koje se ovde uvlačilo u obliku zaliva, rečni tokovi su izgradili današnji reljef oblikujući bezbroj brežuljaka i dolina raznih pravaca pružanja. Uglavnom su to brežuljkasto-brdoviti i nisko-planinski predeli u istočnom delu opštine i predeli sa izrazito planinskim karakterom na zapadu. Sem manjih aluvijalnih ravni Župa je blago zatalasana površ koju karakterišu padine skoro bez osojnih strana što omogućuje dugotrajno dejstvo sunčevih zraka. Područje opštine zaprema teritoriju od 386,7 km<sup>2</sup>, od čega donja, kotlinska Župa ili vinogorje 160 km<sup>2</sup>, a planinski deo 227 km<sup>2</sup>. Aleksandrovac je administrativni, privredni, obrazovni, zdravstveni i kulturni centar opštine koju naseljava 33.249 stanovnika prema popisu iz 1991. godine u 54 naseljena mesta. Pripada Rasinskom okrugu i susedne su joj opštine Brus, Kruševac, Trstenik, Vrnjačka Banja, Kraljevo i Raška.

### 2. Prirodne turističke vrednosti

#### 2.1 Saobraćajno geografski položaj

Aleksandrovac je od Beograda udaljen 225 km i povezan je redovnim autobuskim linijama sa najvećim gradovima u Srbiji- Beogradom, Novim Sadom, Nišom i Kragujevcem. Do Aleksandrovca automobilom iz pravca Beograda se stiže međunarodnim putem E 75 sa kog se izlazi kod Pojata i preko Kruševca se dolazi u Aleksandrovac

#### 2.2 Klimatske karakteristike

Klima ove oblasti je umereno-kontinentalna sa nizom specifičnosti uslovljenih velikom razlikom u nadmorskoj visini, usponom planinskih masa i ekspozicijom terena. Umereno-kontinentalna klima župske varijante zastupljena u Donjoj Župi je približno 700 m nadmorske visine i ona je znatno povoljnija u odnosu na klimu susednih područja, naročito u pogledu prosečnih godišnjih temperatura i temperaturnih ekstrema.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE  
PREUZETI NA SAJTU. -----

[www.maturskiradovi.net](http://www.maturskiradovi.net)

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: [maturskiradovi.net@gmail.com](mailto:maturskiradovi.net@gmail.com)